

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földmívelő Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postafelraképzési csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földmívelési mi-
nister által időnként kiadott „Rádiós gazdasági
előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4,
fél évre 2, negyed évre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 22. szám.

Junius hó 2.

Új otthonok ezrei

Épülnek most országsszerte, a tavasz-
kor megvadult elemek által lerombolt magyar hajlékok helyett. Ez az építőmunka az az ideális, sokszor elképzelt „vállvetett magyar munka”, amelyben közvetlenül, vagy közvetve részt vesz mindenki, élén a Főméltóságú Urral és fenkölt hitvesével, akik az árvízveszély nyomán kihirdették a magyar szívek és lelkek általános mozgósítását, amely még mindig nem ért véget és máris sokezer magyar hajlék felépítését teszi lehetővé. Hatalmas segítséget jelent a földmívelésügyi kormány szociális rendelkezése és gondoskodása, amellyel biztosítja azt, hogy a romok helyett felépítendő házak komoly és ellentálló építmények legyenek; hogy a vízjárta helyekre ne épüljön új ház, hanem, ha ennek szükségessége felmerül, az árvízkarosult a szociális alap támogatásával biztosabb helyen szerezhesse magának házhelyet... Aratásra, vagy legkésőbb szüretre már állnak is az új magyar hajlékok bizonyosságával az összetartás, egymáson-segítésre való készség alkotó erejének...

Igénytelen virága a sziknek

a s z é k f ü v i r á g, vagy k a m i l l a, amelynek gyűjtésével, amióta a Hangya irányítja az értékesítését, sokezer magyar család egészíti ki jövedelmét. Hetvenezer magyar ember, asszony és gyermek foglalkozik a kamilla gyűjtésével, amint erről a Hangya értékesítési tanácsának május 16-án Békéscsábára rendezett kirándulásán tudomást szereztünk. Itt mutatott rá Mayer János, a Falu-Gazdaszövetség elnöke, arra a köztudatba immár belevitt tényre, hogy a Hangya és általában a szövetség nem egykéz, hanem sokmillió kéz, hiszen a kisemberek millióinak munkáját egyesítve, a munka eredményeiben is milliányi kezét részesít... Egykéz az egyéni cég, egykéz a kartell, de nem az a Hangya, amely ime a természetlen szik, eddig lenézett, értéktelenné tartott virágából is hetvenezer magyar ember számára biztosít kenyeret. És a kamilla nem az egyetlen ilyen új kenyértermése a magyar földnek; a Hangya által a kirándulás résztvevői részére Békéscsábán rendezett kóstolón sorra kerültek asztalra a Hangya által készített szárított

főzelékekből készült ételek, melyek gyűjtésével, szárításával az Alföld sokezer magyar családja jutott keresethez, kenyérhez

ott, ahol rendszeres termelésről szó sem lehet és ahol eddig — a kopár szik sarján — legfeljebb csak tikkadtt szöcskenyájak legelhettek...

Családi segélyt kapnak a bevonultak rászorult hozzátartozói

Az utóbbi hetekben történt bevonulásokkal kapcsolatosan a kormány, mint az előző alkalommal, most is megtette a megfelelő szociális intézkedést a bevonultak családjai érdekében, amennyiben az átképzésre, illetőleg gyakorlatra bevonult katonák

rászorult családtagjait ezuttal is rendkívüli családi segélyben részesíti.

A rendkívüli családi segély összege feleség részére havi 12 pengő, a többi hozzátartozók részére pedig havi 8 pengő lesz. Rászorultság esetén ugyanazok a hozzátartozók fogják segélyben részesülni, mint akik összel, vagyis feleségen kívül gyermekek, szülők, nagyszülők, stb.

A segélyért a hozzátartozóknak sehol sem kell jelentkezniük, hanem az erre irányuló kérelmet magának a bevonultnak kell kihallgatáson előadnia,

amire csapatparancsnoksága részéről külön is felszólítják.

A május hónapban 15-ike előtt bevonult családfenntartók hozzátartozói teljes segélyt, a május 15-ike után bevonultak hozzátartozói pedig a segély felét kapják június 1-én. Azok részére, akik később vonulnak be, a segély júliustól, illetőleg az azt követő hónapok első napjaiktól kezdve utólagos havi részletekben esedékes.

A segélyt a falvakban a községi előljárók, városban a polgármesterek fizetik.

Nem tekinthető rászorultnak és ennélfogva nem részesíthető családi segélyben az olyan család, amelynek havi jövedelme kis- és nagyközségekben a havi 60 pengőt, megyei és törvényhatósági jogú városokban a havi 80 pengőt, Budapesten pedig a havi 100 pengőt meghaladja.

A belga hadsereg letette a fegyvert

Sulyosbodott a bekerített angol-francia haderő helyzete — Anglia közvetlen német támadástól tart

Ezen a héten az egész világ lázas érdeklődése kísérte a rettenetes arányú nyugati mérközést. Abban is legfőként a flandriai eseményeket s azok várható fejleményeit. A németek egyre-másra rombolták le a Flandriát védő erődöket s nem nyújtott megfelelő védelmet az a biztonságérzet sem, amelyben a franciák ringatták magukat a Maginot-vonal és folytatása, a Daladier-vonal mögött. A németek a híres védelmi vonal több pontján átléptek már s nemcsak északról, keletről és délről szorongatják a bekerített flandriai egyesített haderőt, hanem Calais, Dünkirchen és Ostende elfoglalásával s a kikötők megrongálásával a tengeren át való menekülés útját is erősen elzárták előle.

Egy mód lett volna a menekülésre délen és körülbelül negyven kilométeres arcvonalon áttörhették volna a

szorító vasgyűrűt, ha az új francia fővezér, Weygand, akit sürgősen hívtak haza keletről, ellentámadást kísérel meg a szorongatott milliós haderő felszabadítására. Weygand azonban kijelentette, hogy erre ezidő szerint nem vállalkozhatik.

A zürzavar az egyre szűkülő Flandriában mindinkább fokozódik. A harcoló csapatok mozgását a folyton szaporodó menekültek hatalmas áradata is hátráltatja. A küzdelem ereje pedig hallatlan méreteket öltött.

S ekkor történt, május 28-án hajnalban, hogy

a belga hadsereg királya, III. Lipót parancsára minden felétel nélkül letette a fegyvert.

E tény mellett a harctér minden más mozzanata s a diplomácia minden eseménye eltörpült. A flandriai

francia-angol haderő helyzete kilátástalanná vált. A körülzárt szövetséges csapatok azonban ádáz, összegabalyodott kézitusa közepette törnek utat a tenger felé. A francia tengeri haderő Dünkirchennél elszántan tartja állásait. Londoni jelentés szerint a visszavonulás rendben folyik. A hadianyagot elpusztítják.

György angol király üzenetet küldött a bekerített hadsereg angol katonáihoz és elszánt kitartásra buzdította őket. Ugyanakkor az angol tájékoztató minisztérium államtitkára azt jelenteti be nyilvánosan: „Lehetséges, hogy a németek partra tesznek néhány ezer katonát Angliában.”

Közben pedig elkeseredetten folyik a flandriai csata, a világtörténelem legnagyobb vérfürdője, amelyhez hasonló áldozatot emberben és hadianyagban eddig egyetlen hadimérvetés sem követelt.

III. Lipót belga királyt angol és francia részről élesen támadják, s ebben a belga kormány francia és angol területre menekült tagjai járnak elől. „Meghalt a király, éljen Belgium!” — adják ki a jelszót, s új sereget szerveznek a menekült belgákból. A német sajtó pedig gunyosan állapítja meg, hogy hiábavaló az a francia és angol beállítás, mintha a flandriai kudarcot a belgák felelőtlensége idézte volna elő.

Rámutatnak a franciák és angolok másutt tapasztalt felkészületlenségére és gyengeségére.

S különösen kiemelik, hogy a belga király koronája a német véderő oltalma alatt áll.

Az események lázas forgatagában is visszafojtott lélekzettel lesi a világ, hogy mire készül Weygand? Bekövetkezik-e és mikor a szövetséges hadak ellentámadása? Azt már biztosra veszik a hozzáértők, hogy ez az ellentámadás a flandriai csata sorát meg nem változtathatja. De kemény harcokra lehet kilátás az elszánt francia véderővel s a fokozott angol felkészüléssel szemben. Angliában már diktátor van Churchill személyében és nincs hadinyereség.

Az olasz lapok nyíltan írják az Anglia elleni német támadás harci eszközeiről. Rómában irredenta plakátok Korzika, Málta, Tunisz, Nizza, Savoja olaszainak felszabadítását hirdetik. Külön diplomáciai meglepetés, hogy a szovjet távirati iroda visszautasítja a gondolatot, hogy Anglia különleges követet küldjön Moszkvába.

Az angolok Narvik elfoglalását jelentik.

Európa lázas eseményei a forrponon vannak. Jobban és erősebben, mint eddig bármikor.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfityenyésztés
a törvényesen védett
Rákoshelyi baktériumölő

nélkül. Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULITZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-utca 84. sz. 2/a
Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20
4-80 7-10 9-10 10-80 16- 21-20
Tanulmányos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

POLITIKA

TELEKI PÁL GRÓF MINISZTERELNÖK UNGVÁROTT

Teleki Pál gróf miniszterelnök felesége és titkára társaságában május 26-án Ungvárra utazott, ahol résztvett a Görögkatolikus Papnevelő Intézet cserkészcsapatának ünnepélyes zászlóavatásán. A zászlóanyai tisztet a miniszterelnök felesége töltötte be.

A miniszterelnök a fogadtatás, majd a lélekemelő ünnepség keretében elmondott beszédeiben a cserkészgondolat szépségeit és jelentőségét méltatta és elismeréssel emlékezett meg a rutén népről a magyar szent korona iránti hűségéről, hangsúlyozva a magyar és rutén nép egymásrautaltságát.

A zászlószentelés után a miniszterelnök Kárpátalja gazdasági szakértőivel megvitatta a kárpátaljai kérdéseket, majd Ungvár és Ungmezeje, valamint a rutén községek vezetőivel behatóan megbeszélte a kárpátaljai önkormányzat kérdéseit. A miniszterelnök és kísérete az esti órákban visszautazott Budapestre.

A FELSŐHAZ ÜLÉSE

A Felsőház május 28-án délelőtt Radvanszky Albert báró elnöklésével ülést tartott, amelyen letárgyalta és elfogadta a képviselőház által legutóbb elfogadott törvényjavaslatokat.

A hősök emléknapija

Hagyományos pompával áldozott vasárnap, május 26-án, Budapest és az egész ország népe a haza védelmében a világháborúban hősi halált halt katonák emlékének. A koradél-előtti órákban sokezer főnyi tömeg gyülekezett a Hősök-terén. Az emlékkör körül sorakozott a honvédség, a hadiözvegyek és hadirokkantak, valamint a főiskolások, a diákok, leventék és cserkészek küldöttsége. A kormány képviselőjében Radocsay László igazságügyminiszter jelent meg az ünnepélyen. Tíz órakor érkezett meg Werth Henrik, a honvédség vezérkari főnöke a kormányzó képviselőjében. Megszemlélte a kivonult csapatokat, majd fogadta a főváros képviselőinek üdvözlését, azután pedig letette a kormányzó Urunk babéragából font hatalmas kocsoruját az emlékkörre. A különböző küldöttségek virágainak elhelyezése után az ünnepséget a budapesti helyőrség diszfelvonulása zárta be.

Rotterdam, a pokol

Rotterdam, Hollandia egyik legvirágzóbb városa, a legutóbb lefolyt háborús események következtében, teljesen elpusztult. A német lapok azal vádolják meg az angolokat, hogy a német csapatok bevonulása előtt ők gyújtották fel a várost.

„Nem mondunk sokat — írja egyik lap — ha azt mondjuk, hogy Rotterdamból a pokol városa lett, amelynek üszkös romjai és izzó hamuja még az elpusztult Varsónál is szörnyűbb képet nyújtanak. Minden részvétünk a holland népé, amely önmagának és az angol kormányoknak lett az áldozata s mi csak azt ígérhetjük: gondoskodni fogunk arról, hogy a kárt azok fizessék meg, akik felelősek érte: az angolok.”

„A mostani vihar egy új korszak kezdete!”

A miniszterelnök beszéde a keresztény nemzeti politikáról

Teleki Pál gróf miniszterelnök május 25-én résztvett az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga közgyűlésén, amelynek elnöki megnyitó beszédét a keresztény magyar társadalom rendkívüli érdeklődése mellett a miniszterelnök mondotta.

A miniszterelnök beszéde bevezető részében a nemzeti gondolat nagy jelentőségét méltatta és rámutatott arra, hogy a nemzeti érzés, ha célkitűzés, akarattá válik. A politika alatt nem ígéretet, hatalomra való törekvést, pártoskodást, hívek toborzását, ellenfelek letörését, hanem a nemzet összefogásának kiépítését, gyakorlását kell érteni. A nemzeti összefogás gyakorlata a nemzetnek fenntartására, a nemzet feladatainak ellátására, a nemzetnek a többi nemzet életébe önálló nemzetként való beillesztésére, a nemzet fiai és leányai öröklött jótulajdonosságainak a nemzet és az emberiség javára való fejlesztésére és Isten dicsőségére irányul. Ez utóbbi által válik a keresztény nép, illetve keresztény ország politikája kereszténnyé. A keresztény politika nem lehet tehát egyéni érdekek, irigységek versenye, hanem az egyes és mindenki szempontjából egyéni munkának az egy nemzethez, egy országhoz, mint egy nagy családhoz tartozó emberek közösségének szolgálatában való egybeolvadása kell, hogy legyen. Hangoztatta ezután a miniszterelnök, hogy a keresztény politika alapja a család. Munkánk-

nak olyannak kell lennie tehát, amely önzetlen példaadásával növeli a gyermeki tiszteletet és ezzel a további kötelességtudás folytonosságát biztosítja nemzedékről-nemzedékre. A családi élet tisztelete, védelme és ápolása, a nevelésnek odaadóbb szolgálata a közéletben és a családi otthonok teremtésére való törekvés, nem hiányozhatnak a politikából.

Kifejtette ezután a miniszterelnök, hogy erre a keresztény nemzetpolitikai munkára nevelni kell a nemzetet és ebben a nevelő munkában mindenkinek, tehát a társadalmi egyesületeknek is részt kell venniük, sőt, csak ha ebben a munkában résztvesznek, érdemlik meg ezt a nevet.

Nagy hatást keltett a miniszterelnöknek az a megállapítása, amely szerint a mai nehéz időknek azok a véres és vértelen eseményei, amelyek a világon, főleg Európában folynak, csak villámai annak a vihárnak, amely a nemzetek, sőt az egész világ gondolkodásában, lelkében ma tombol; ez a vihar egy nagy korszak végét és egyben egy új korszak kezdetét jelenti.

Nagyhatású beszédét a miniszterelnök annak hangoztatásával zárta be, hogy a súlyos időkben még fontosabb, hogy a nemzet együtt tartson; ha kifelé érvényesülni akarunk, ne kifelé tekintsünk, hanem befelé!

A miniszterelnök nagyhatású beszédét a jelen voltak hosszantartó, lelkes éljenzéssel köszönték meg.

Az árvizkárosultak új házhelyeket kapnak

A földmivelésügyi miniszter nagyfontosságú szociális rendelete

Az árvíz sokezer család hajlékát pusztította el. De lényegesen kisebb lenne a kár, ha a házaknak annak idején árviztól védettebb helyeken, szilárdabb alapokon építik fel.

Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszter az árvizkárosultak házhelyszerzésének előmozdítására közzétett rendeletet adott ki az alispánokhoz és a polgármesterekhez. A rendelet szerint ki kell vizsgálni, hogy a régi házhelyek a követelményeknek megfelelőek-e, vagy aránylag kis költséggel alkalmassá tehetők-e az építkezésre. A földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy

a szükségesnek mutatózó ter- és vízrendezési munkákat a községek, városok kötelesek költségvetésük terhére elvégeztetni

és ha erre fedezetük nincs, a szociális alap folyósítsa a szükséges összegeket. A munkálatok tervét, költségvetését a községek, városok, vagy a kulturmérnöki hivatalok készíttetik el díjtalanul.

Ahol a régi házhelyek a követelményeknek nem felelnek meg, a házakat más, megfelelőbb helyen kell felépíteni. A szükséges ingatlanokat a földmivelésügyi miniszter szabad kézből való vásárlás, vagy a zsidótörvény alapján szerzi meg a telepítési alap terhére és gondoskodás történt arról is, hogy tanyaközpontok létesítése céljából is lehetővé váljék ingatlanok megszerzése.

Az árvizkárosultak az új házhelyeket a telepítési törvény

feltételeinél előnyösebben kapják,

mert az Országos Földhitelintézet a szokásos 4½% eljárási költség helyett csak 2½%-ot számít fel és a műszaki munkákat a gazdasági műszaki hivatal díjtalanul végzi. A vételárelőleg fizetésére szükség esetén a szociális alap kölcsönt, illetve segélyt nyújt.

Az árvíz által okozott rombolások helyreállítási munkálatai nagy felkészültséggel megkezdődtek. Vitéz Bonczos Miklós államtitkár-kormánybiztos mindenütt személyesen ellenőrzi a házak, hidak, utak, vasúti átjárók helyreállítását. Május 22-én a hajdúvármegyei községekben elpusztult házak építkezési munkáit szemlélte meg. Ezzel kapcsolatban Debrecenben értekezleten is résztvett, amelyen hangsúlyozta, hogy a közönség áldozatkészségét azzal kell meghálálni, hogy az új épületek lehetőleg már aratás előtt készen álljanak.

A kormánybiztoság eddig 3 millió pengőt folyósított a szükséges munkák végzésére,

ebbe a keretbe azonban nem tartoznak azok a milliók, amelyeket az állam közvetlenül juttatott el az államvasutak, az állampépítészeti és folyamtermérnöki hivatalok, valamint az árviztársulatok által irányított helyreállítási munkálatokra.

Vitéz Bonczos Miklós kormánybiztos május 24-én megtekintette Csánád vármegye, Csongrád vármegye, Szeged és Hódmezővásárhely helyreállítási munkálatait. Szegeden az ér-

deklét főispánok és polgármesterek, valamint a megyei és városi szakemberek bevonásával értekezleten beszélték meg az építkezés irányítását, az építési anyagbeszerzés kérdéseit és a kormánybiztos által a helyreállítási munkálatokra kiutalt összegek felhasználásának módjait.

Az árvizkárosultak javára folyó országos gyűjtés, hivatalos közlés szerint május 28-ig 4,001.856 pengő 95 fillért eredményezett.

Steinecker Ferenc siremlékének felavatása

Két esztendővel ezelőtt, 1938 február hó 11-én, költözött el az élt sorából Steinecker Ferenc dr. miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, a Falu-Gazdaszövetség egykori ügyvezető alelnöke, minden agrár- és falu-fejlesztési célkitűzés lelkes szószólója, fáradhatatlan harcosa. Özvegye most boldogemlékü férje sirja fölé diszes siremléket állíttatott, amelyet a hozzátartozók, munkatársak, tisztelők és a baráti kör tagjainak jelenlétében május hó 29-én, délután 3 órakor avattak fel a piliscsai római katolikus temetőben.

A kegyeletos ünnepségen résztvett Kövessy Ferenc, a műegyetem mezőgazdasági és állatorvosi dékánja; Czettler Jenő és Ihrig Károly egyetemi tanárok; Ladik Gusztáv ny. belügyi államtitkár; Grenzer Béla kiserletügyi főigazgató; Massány Ernő főmeteorológus; Bodor Antal m. kir. gazdasági főtanácsos; Takács Imre és Szabó Miklós egyetemi magántanárok; Solti Ernő közéletelméleti felügyelő; Székely Miklós vállalati igazgató; Hévey László adjunktus és sokan mások.

A Falu-Gazdaszövetség részéről Teölgyes István dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvezető igazgató; Szekeres László dr. igazgató és Agoston Béla dr. főtitkár jelentek meg az avató ünnepségen.

A beszentelést végző lelkész imája után Grenzer Béla kiserletügyi főigazgató mondott rövid beszédet, amelyben megajzolta Steinecker Ferenc jóságos emberi egyéniségét, majd méltatta azt a nagyvonalú munkásságot, amelyet a megboldogult legelső sorban a magyar kiserletügyi intézmények, az európai hírű magyar élelmiszer-rendészet és a kalocsai paprikakiserleti állomás megszervezése és fejlesztése körül kifejtett; de Steinecker Ferenc áldott nevéhez a kezdeményezések és alkotások egész sora fűződik a falusi nép kulturális haladása és az egyetemi ifjúság nevelése terén is.

A beszéd elhangzása után a megjelentek koszorukat és virágcsokrokat helyezték el az új siremlékre. (m.)

Német hősök árváinak magyarországi nyaraltatása

A Németország és Magyarország között fennálló baráti és bajtársi kapcsolatok, a két nemzet együttérzésének további fejlesztése és kimélyítése céljából megalakult a „Német hősök árváinak nyaraltatása 1940” intézőbizottsága. A bizottság elhatározta, hogy a jelenleg élet-halálharcát vivő nagynémet birodalom mostani háborúi során elesett német hősök árváinak nagyobb csoportját (iskoláslányokat és leányokat) ez év július 15-től augusztus 15-ig szeretettel vendéglátja. A bizottság arra kér minden olyan családot, mely elgondolásával egyetért, hogy jelentkezzen a központi irodában (Budapest, IV., Irányi-utca 27., félemelet 1.). A vendéglátó családok semmi más kötelezettség nem terheli, mint a vendég német gyermek ellátása. Tekintettel az ezidőszakra már fennálló egyes élelmickek fogyasztásának korlátozására, az intézőbizottság lépéseket tett a vendéggyermek után járó jegy vagy a korlátozott élelmickek természetben történő kiszolgáltatásáért.

GAZDAÉRDEKEKET SZOLGÁL, HA BIZTOSÍTÁSAIT A
Gazdák Biztosító Szövetkezeté-nél
adja fel. Gazdák alapították, gazdák vezetik! Kartelen kívül!
TŰZ-, JÉG-, ÁLLAT-, ÉLET, STB. BIZTOSÍTÁS.

Honori Nagj

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

Megalakult az ezredik tejszövetkezet Felemelő szövetkezeti ünnepség Bény esztergommegyei községben

Bény, május hó 23.

Az egyetemes magyar szövetkezeti élet és benne a magyar tejszövetkezeti mozgalom gyönyörű ünnepet ült május hó 23-án, Urnapján, az Esztergom-megyei ősi Bény községben: ezen a napon alakult meg az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ ezredik tagszövetkezete. Az ezer tejszövetkezet elérésének jelentőségét mindennél jobban kidomborítja az a körülmény, hogy míg a világháború előtt Nagymagyarországon szétszórta, szövetkezeti központ nélkül, mindössze nyolcszáz tejszövetkezet működött, addig ma a szövetkezeti központ a kötelekbe tartozó ezer tejszövetkezettel együtt, az ország legnagyobb tejszövetkezeti központja és a fejlődésnek ez a lendületes folyamata alig két évtizedig tartott. A tisztelettel parancsoló eredmény legelső sorban a tejszövetkezeti központ megalakításának: Nagyatádi Szabó István és Mayer János akkori földművelésügyi minisztereknek és Schandl Károly dr. akkori földművelésügyi államtitkárnak köszönhető, akik — felismerve a tejszövetkezetek megszervezésének fontosságát — állami üzletirésjegyzéssel tették lehetővé a tejszövetkezeti központ megalakítását.

A magyar szövetkezeti mozgalom élén álló hitelszövetkezeti hálózat közel másfélszáz falusi hitelszövetkezet foglalt magában, a fogyasztási szövetkezetek száma pedig megközelíti az ezernyolcszázat. Érthető tehát, hogy a tejszövetkezeti mozgalom, amely sorban a harmadik, örömteljes eseménynek, a magyar szövetkezetek pirosbetűs ünnepének tekintette az ezredik tagszövetkezet megalakulását és erre az alkalomra meghívta a kormány, a közigazgatás és az illetékes minisztériumok képviselőit; a szövetkezeti mozgalommal rokonszenvező országgyűlési képviselőket és felsőházi tagokat; a szövetkezeti intézmények vezetőit és főtisztviselőit; az agrár érdekképviseleti intézmények kiküldöttait és a fővárosi sajtó képviselőit. A meghívott vendégek a fővárosból három autóbusszal érkeztek Bénybe.

A földművelésügyi miniszter fogadtatása

Az ünnepi eseményhez méltón, az ünnepi keret is megkapó volt. Ragyogó napsütésben a község nagyhirű temploma előtt, a példásan karbantartott téren sorakozott fel az urnapi körmenet színpompás közönsége, köztük a rendkívül eredeti népviseletbe öltözött asszonyok és lányok csoportja, a vitézek magyarruhás küldöttsége, leventezekar és hátrább lovasbandérium.

Az egybegyűlt lelkes éljenzése közben, negyed 11 órakor érkezett meg vitéz Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter, vitéz Ricsóy Uhlarik Béla miniszteri osztályfőnök kíséretében. Gyors egymásutánban pergett le a fogadás: Frey Vilmos főispán a párkányi járás; Takács Ferenc községi bíró kezében bírói pálcával a község; Vargha Imre a tűzharcosok nevében üdvözölték a minisztert; Jankus Mariska szép köszöntőszavak kíséretében virágcsokrot nyújtott át a miniszternek, végül Kubiss István plébános mondott néhány lelkes üdvözlő mondatot. Teleki Mihály gróf megköszönve a fogadta-

tást, örömeinek adott kifejezést afelől, hogy első ízben tartózkodhatik a bényiek körében, akik husz évi megpróbáltatás után tértek vissza az anyaországhoz. A kormány kötelességének tartja, hogy legelső sorban ott nyújtson segítséget, ahol a magyarság elnyomtatás alatt élt. Ezt a célt szolgálja egyebek közt a község tejszövetkezetének megalakítása is.

Hosszantartó lelkes taps követte Teleki Mihály gróf szavait, majd a földművelésügyi miniszter és kísérete megtekintette a hétszáz éves, elragadó szépségű Árpád-korabeli templomot. A község ezalatt felvonult a Pálffy-kastély kertjébe, ott folyt le ugyanis az ezredik tejszövetkezet alakuló közgyűlése.

A valóban ritka ünnepi aktust a Magyar Hísekegy előadása vezette be, majd Löcherer Béla m. kir. gazdasági főtanácsos, az OMTK vezérigazgatója, megnyitotta a közgyűlést. Történelmi visszapillantást tett, utána pedig hangsúlyozta, hogy már az ország fejlődésében-állományának 80 százaléka kisgazdakézen van; a főváros tejszükségletének 60 százalékát a tejszövetkezetek szállítják és a tejszövetkezeti hálózatba 1300 község van bekapcsolva, kétszáz ezer állattenyésztő gazdával. Igen nagy tetszést aratott az a bejelentése, hogy a visszacsatolt Felvidéken az OMTK ezideig 55 tejszövetkezetet alakított és 31 tejszövetkezeti állomást rendezett be.

Ezután megválasztották az ezredik tejszövetkezet igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjait, majd Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter szólott az egybegyűltékhez.

Teleki Mihály gróf beszéde

A mai ünnepi alkalomra eljött azért is, mondotta a miniszter, hogy kifejezésre juttassa a falusi szövetkezetekkel való teljes együttérzését. A tejszövetkezet, mint gazdasági szervezet, rendkívül alkalmas arra, hogy az egyetemes gazdaérdekeket fellendítse. Már most gondolnunk kell arra is, hogy az európai háború befejezése után ismét nehézségekkel fog találkozni a gabonaértékesítés, mert a nagy világtermelők versenyét nem tudjuk legyűrni. Nekünk tehát kitűnő minőségű tej- és hústermékeket kell előállítanunk, amelyeket természetesen piacainkon könnyen elhelyezhetünk. Ma a tej értékesítése biztos és állandó. A tej termelői áráról a kormány gondoskodik. Ő maga minisztersége első heteiben intézkedett a tejárak emeléséről és ez év januárjában hasonló rendelkezést tett. Ilyen körülmények között a tejpénz a gazda számára azonnali, biztos és állandó jövedelmet jelent. Ahol tejszövetkezet van, ott a gazdatársadalom anyagilag megerősödik és földvásárló igénnyel jelentkezik. A földművelésügyi miniszter nagyhatású beszéde végén annak a reményének adott kifejezést, hogy az ezredik tejszövetkezet egyik tartó oszlopa lesz a magyar gazdasági boldogulásnak.

A szövetkezeteken keresztül minden feladatot meg lehet oldani

Az alakuló közgyűlés közönsége percekig lelkesen ünnepelte a földművelésügyi minisztert, majd Szilassy Béla államtitkár a visszacsatolt terü-

letek lakosságának nevében mondott köszönetet a miniszternek megjelenéséért és maga is hangsúlyozta, hogy ha az állam megfelelő gazdasági politikát követ, úgy első sorban szövetkezetet támogat, mert a szövetkezeteken keresztül minden feladatot meg lehet oldani. Ezután Kuncz Ödön dr., a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége alelnöke, mutatott rá arra, hogy a magyar szövetkezők a szociális igazság, szociális szeretet érvényesülését kívánják a gazdasági életben. Wunscher Frigyes dr., a Hangya alelnök-vezérigazgatója, a fogyasztási szövetkezetek nevében Isten bőséges áldását kérte az ezredik tejszövetkezet munkájára. Vay László báró, a Gazdák Biztosító Szövetkezete elnöke, elismeréssel emlékezett meg a tejszövetkezetek eddigi nagyszerű működéséről, amelyet a tejfogyasztók és tejtermelők érdekében kifejtett. Konkoly-Thege Sándor az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és a Tejtermelői Országos Szövetsége nevében üdvözölte a tejszövetkezeti mozgalmat hangsúlyozva, hogy a tejtermelésnek rendkívüli jelentősége van a mezőgazdasági haladás terén, de szociális vonatkozásban is, mert a falusi élet színvonalát emelni tudja. Pinkovich József, az Országos Zöldmező Szövetség elnöke, utalt arra, hogy Bény községben 1911-ben még 631, 1939-ben pedig már csak 298 szarvasmarha volt. Ez a két szám mindennél többet mond. Teölgyes István dr., a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető igazgatója, a Szövetség nevében üdvözölte az ezredik tejszövetkezetet. A mai történelmi időkben, ugymond, a nemzet magára talált és megteremtődött a lelki egyensúly; most tehát a szövetkezeti szervezkedés útján meg kell teremteni a gazdasági egyensúlyt is. Zsiga János főszolgabíró a vármegye és járás nevében köszöntötte a földművelésügyi minisztert; Rázgha Károly elnök, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara; Kúthy Géza elnök a Hanza Központi Szövetkezet nevében üdvözölték az új szövetkezetet; Micheli Mihály háromszázötven tolna-megyei tejszövetkezet nevében köszöntötte a legifjabb testvérszövetkezetet, reámutatva arra, hogy a szövetkezetnek alulról, a magyar faluból kell felépülnie. Csak akkor lesz ebben az országban egészséges közgazdasági élet, ha kiépül a szövetkezeti rendszer. Erdőhegyi Lajos elnök, a Központi Általános Tejesarnok nevében üdvözölte az új szövetkezetet, majd Kubiss István plébános Tóth Rezső kántortanító érdemeiről emlékezett meg a bényi szövetkezeti élet fellendítése terén.

Schandl Károly felszólalása

Végül Schandl Károly dr., az OMTK elnöke és az OKH alelnök-vezérigazgatója, köszöntötte az új alakulást a hitelszövetkezetek nevében és örömmel állapította meg, hogy a községben a tejszövetkezet és a hitelszövetkezet között teljes az összefogás. A továbbiakban ismertette azokat a súlyos nehézségeket, amelyekkel két évtizeddel ezelőtt az utöröknek meg kellett küzdeniük, majd örömmel hangoztatta, hogy Teleki Mihály gróf mindenkor a leghatározottabban kiállt a tejszövetkezetek mellett, mert felismerte, hogy az adottságokkal számoló keresztény gazdasági mozgalom egyik hatalmas pillére a tejszövetkezeti szervezet.

Reméli, hogy a jelenlegi földművelésügyi miniszter meg fogja alkotni a tejszövetkezeti törvényt is. Beszédét azzal a hő kívánsággal fejezte be, adja a Gondviselés, hogy a kétezredik tejszövetkezet megalakulását mielőbb ott ünnepezhessük, ahol valamennyiünk szíve diktálja.

Lelkes éljenzés csattant fel Schandl Károly dr. szavai nyomán, majd a közgyűlés közönsége befejezésül elénekelte a Himnuszt.

A vendégek ezután megtekintették a bényi telepes községet, utána pedig közös ebédre vettek részt. A budapesti vendégek a délután folyamán visszatértek a fővárosba.

(m. e.)

Falu-Gazdaszövetség

A DUNAHARASZTI FŐJEGYZŐ KITÜNTETÉSE

Nagyszabású ünnepség keretében adták át május hó 26-án a Gazda-Faluszövetség diszoklevelét Dunaharaszti Földváry Aurél főjegyzőnek. A község disztermében a képviselőtestület rendkívüli gyűlésével kezdődött az ünnepség, ahol Oberhank György községi bíró üdvözölte a megjelenteket. Ezután Szekeres László dr., a Falu-Gazdaszövetség igazgatója méltatta Földváry Aurél főjegyző hatalmas munkásságát, amelyet a községfejlesztés, a szociális, gazdasági és kulturális élet terén, főleg pedig a nemzetnevelés szempontjából Dunaharasztiin kifejtett. Tíz év alatt a romokból, a sár- és portengerből álló 280.000 pengős adósságon sanyalódó és 125%-os községi adótól görnyedő falut valóságos mintaközséggé és adósságmentessé varázsolta át.

Rendezte az utcákat és temetőket; fásított; községházát, tűzoltószertárt épített,

különösen pedig a község közepén fekvő négy és fél hold pocsolya és libató helyén olyan Hősök-terét és parkját teremtett, amely diszére válna még a nagy városoknak is. Ez a Hősök-tere valóságos iskolapéldája annak, hogy mit tud elérni egy község népe, ha olyan vezetője van, mint Földváry Aurél. Erre a tiszves fanatikus, önzetlen és megalkuvást nem ismerő munkára figyelt fel az ország legnagyobb agrártársadalmi szervezete, a Falu-Gazdaszövetség is

és a magyar jegyzői kar egyik kiválóságát hatalmas falufejlesztő és nemzetépítő munkásságáért nagy diszoklevelével tüntette ki.

A község képviselőtestülete nevében Hangay Rupert v. országgyűlési képviselő, kormányfőtanácsos, esperes-plébános köszöntötte fel Földváry Aurélt, hangsúlyozva azt, hogy Dunaharaszti népe összeforva támogatja minden törekvésében népszerű főjegyzőjét. Ezután a kitüntetett főjegyző meghatott szavakkal mondott köszönetet a Falu-Gazdaszövetség országos vezetőségének a diszoklevelért, amely csak buzditásul szolgált arra, hogy továbbra is hasonló szellemben dolgozzék a faluért és a nemzetért. A diszokgyűlés a Himnusz hangjával ért véget, majd a többezernyi közönség a községháza udvaráról példás fegyellemmel, zászlók alatt kivonult a csodaszép Hősök-terére, ahol lélekben áldozott azoknak, akik életüket adták a hazáért.

Uj és használt **írógépek!**
Régiek becsérése. **UJAK 24 havi részleteire is.**
Nagy Károly és Vasváry Miklósnál
Budapest, V., Nádor-u. 30. sz.
Telefon: 12-62-43.

ASSZONYROVAT

Védekezés a meleg ellen

Amilyen hosszú és szigorú volt az idei tél, olyan hirtelen jött a nagy meleg is a fűtési gondok megszűnése után, most már a lakás hűtése okoz gondot a háziasszonynak. Nyáron a lakást csak kora reggel és este szellőztessük, nappal zárjuk be az ablakokat és húzzuk le a redőnyöket, mert a naptól átmelegített lakás éjszakára sem hűl le. Az ágyneműket szellőztessük alaposan, szabad helyen és árnyékban, mert a nap a tollakat tönkretesz. A mosott fehérneműt viszont napon szárítsuk, attól szépen kifehéredik.

Nyári ruhának lehetőleg könnyű, jól mosható és világos színű anyagot válasszunk. Kitűnök erre a célra a vászonfélék, a meleget nem engedik át és könnyen tisztántarthatók. A gyermekekre minél kevesebb holmit adjunk, mert játék közben ugyanis ki-melegsznek. Ügyeljünk arra, hogy ne tulsokat tartózkodjunk a napon.

Napon dolgozóknak ajánlatos egy nagyobb kendőt vagy törülközőt, hideg vízbe mártva, könnyedén kifacsarni és több réteg összehajtva, a nyakszirtre tenni. A tavasszal jelentkező lábpuffadás, talpégés megszüntetésére nagyon jó, ha negyedóránig ecetes, sós, langyos vízben áztatjuk lábunkat. Érzékeny, lábfájós embereknek ajánlatos ezt napokon át csinálni.

Erősen átmelegedett testtel hideg vízben ne fürdünk meg, előbb árnyékban pihenünk egy ideig. Igen jót tesz, ha nyári fürdésnél szappan helyett homokkal dörzsöljük le testünket.

A nagy meleg, különösen pedig a tűző napon végzett munka sokszor rosszul éltet okoz. Az ilyen ember elgyengül, szédül, majd összeesik. Az arc legtöbbször halvány, néha azonban kipirult, a test forró, a lélekzés akadózó, a szívverés gyenge, később teljes öntudatlanság, sőt halál is következhetik be. A beteget vigyük azonnal hűvös helyre (házba, fa alá, árokba), ruhát bontsuk meg és frissítő italokat adjunk neki. Jó, ha legyeztetjük, vagy vízzel lemossuk. Ha a beteg hamarosan nem tér magához, hideg vízzel fecskendezzük, izgatószerrel szagoltassunk vele és alkalmazzunk mesterséges légzést, addig, míg az orvos megérkezik.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Sóska leves tojással. Kevés világos, száraz rántást készítünk, a megmosott, vékonyra vágott sóskaleveleket a rántásba tesszük, kis ideig a rántással együtt főzzük, hideg vízzel vagy csontlével megfelelő sűrűségűre felengedjük, kis sóval ízesítjük. Személyenként egy tojást számolva, a főző levesbe ütjük és csak addig főzzük, míg a tojásfehérje megkeményedik, a sárgája lágyan marad. Tálalás előtt tejföllel ízesítjük, pirított zsemlye, vagy kenyérkockával tálaljuk.

Szépességi étel zöldsálatával. Személyenként egy zsemlyét, kiflit vagy fehérkenyérseletet tejbe áztatunk. Személyenként egy egész tojást egy-egy kiskanálnyi vajjal, kis sóval és apróra vágott metélőhagymával jól elkavarunk, hozzáadjuk az áztatott és kinyomott kenyéret. Zománcos lábosban zsírt forrósítunk, a tészta beleöntjük, forró sütőben ropogásra sütjük. Tápra kiborítva, szeletekre vágva tálaljuk. Fejes zöldsálatát két-három vízben jól átmosunk. Gyenge ecetes salátalevet készítünk, kis sóval, ecettel ízesítve, a cikkekre vágott salátára öntjük és tejfölt teszünk rá.

Juhturós lángos. ½ kg főtt burgonyát táiban áttörünk, hozzáteszünk diónyi vajjal, egy tojást, ½ deka elmorzsol

lesztőt, kevés sóval és borssal ízesítjük. Hozzáadunk annyi lisztet, amennyit felvesz, sima tészta gúnyjuk és kis cipókká formálva, félóránig pihenni hagyjuk. Akkor 2-3 cm vastagságú, kerek

lapokká nyújtjuk és palacsintásütőben, bő zsírban mindkét oldalát pirosra sütjük. Tápra téve, juhturóval töltjük és kaporral, hintjük meg. Összehajtva, forrón adjuk asztalra.

Tojáspor-gyártásra is berendezkedett a Hangya

A tojás kezelése, raktározása, szállítása — nagyobb távolságokra, külföldre — tudvalevően meglehetősen kényes feladat, éppen ezért bír nagy jelentőséggel az a szabadalom, amelynek felhasználási jogát a Hangya szerezte meg. A találmány a tojás szilárd anyagát vonja ki és az eljárás eredményeképpen ez a nagyfontosságú tápanyag eredeti ízét, tápértékét, vitamintartalmát hiánytalanul megőrizve,

poralakban raktározható és szállítható.

Az új konzerválási eljárás mellett mód nyílik a tojás sárgájának és fehérjének, külön-külön, valamint a két alkotóelem keverésével való megőrzésére. A felhasználás igen egyszerű: körülbelül egy dekányi tojáspor felel meg egy tojásnak és ehhez a porhoz körülbelül négy deka vizet kell keverni. A vízzel felhígított tojáspor éppen úgy használható, mint

a friss tojás. A tojáspor raktározása nem igényel különösebb gondot; a légmentes dobozokba elzárt tojásport száraz, hűvös helyen kell tartani, de egyébként semmiféle kezelést nem igényel. Fokozottan jelentkezik az új eljárás előnye akkor,

amikor a tojásnak nagyobb távolságra való szállítása válik szükségessé.

A gondos csomagolást, különleges vasuti kocsit igénylő tojás helyett tojásport szállítva, kisebb helyen sokkal több tojásnak megfelelő port lehet az új módszer szerint szállítani.

A tojáspor gyártására a Hangya Pestszenterzsébeten külön üzemet létesített; ebben háromféle tojásport fognak előállítani: teljes tojást, tojássárgáját és tojásfehérjét. A sárgáját ugyanis főként a cukrászok, tésztaiparosok, nagyüzemek használják, míg a fehérjének a vegyi iparban van nagy jelentősége.

Hivatalos vetésjelentés

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés szerint a repce a téli fagyok és hónyomás, valamint a vízkárok következtében legtöbb helyen teljesen kipusztult és kiszántásra került. A megmaradt vetések ritkák, alacsonyok és foltosak. Az őszi búzavetések közepes és gyenge termést ígérnek. Tavaszai búzát ez évben igen keveset vetettek, ezek jól és egyenletesen keltek. Az őszi rozsvetések más évekhez képest szintén visszamaradtak. Az őszi árpavetések nagy részét a téli fagyok miatt kiszántották, a tavaszai általában jól és egyenletesen keltek. A tavaszai zab vetése most van folyamatban.

A kapások közül a tengeri vetése helyenként még tart, a korai vetések jól keltek. A burgonya korai fajtái részben kikeltek, részben kelőfélben vannak. A cukor- és takarmányrépa jól, egyenletesen kél és szépen fejlődik. A kerti vetemények fejlődését hátráltatta az időjárás. A rosnövények közül a kender vetése még tart. A len vetése befejezéshez közeledik, a kikelt vetések elég sűrűek, de alacsonyok.

A takarmánynövények közül a lóhere a téli fagyok miatt sok vidéken erősen kiritkult. Első kaszálásuk hozama közepes, vagy gyenge közepes lesz. A lucerna még nem virágzik, de első kaszálását a takarmányhiány miatt már sok vidéken megkezdték. Az egyéb takarmányok közül a zabos búkköny, az őszi búkköny és a takarmányrozs közepes termést ad. A rétek fűnövése megindult. A legelőkön alacsony és ritka a gyepe.

A gyümölcsfák közül a kajszibarak a legtöbb vidéken igen erős fagykárt szenvedett. A cseresznye terméskilátása jónak és közepesnek ígérkezik. A meggy általában a legtöbb helyen rosszul kötött. Az alma és a körte fejlődését is zavarta a szel és hűvös idő. A szilva és a dió több vidéken igen lényeges fagykárt

szenvedett. Végül az utóbbi hetek hűvös időjárása hátráltatta a szőlők fejlődését is.

Hatezer darab jerkebarányt oszt ki a földművelésügyi minisztérium

A földművelésügyi minisztérium messzemenő intézkedésekkel igyekszik a juhtenyésztés fejlesztését és ezzel gyapjútermelésünk fokozását előmozdítani. Ezen a téren nagy jelentőségű újabb kezdeményezést jelent jómínőségű, törzskönyvelt leszármazású, választott jerkebarányoknak kedvezményes állami akció keretében való kiosztása, amely már meg is kezdődött. Ennek az állami támogatásnak a segítségével egyelőre mintegy 6000 darab értékes jerkebarány fog a kiszagdák körében kiosztásra kerülni, főleg azokban a körzetekben, ahol eddig a juhtenyésztéssel megfelelően nem foglalkoztak.

Az igénybevett patkolatlan loért kevesebb térítést ad a honvédség

A honvédség állományának a Felvidék és Kárpátalja visszacsatolásával kapcsolatosan ismételt történet felémelése során ló- és fogatos járműállomány igénybevétele utján történő kiegészítése is szükségessé vált. Az igénybevétele végrehajtása során tapasztalható volt, hogy az igénybevett lovak, fogatos járművek és hámszerszámok nem minden esetben voltak olyan állapotban, hogy a honvédség alakulatai azokat a célnak megfelelően nyomban használatba vehették volna. A lovak patkolását pótolni kellett, a szekerek és hámszerszámok pedig gyakran csak alapos javítás után voltak a katonai igényeket kielégítő állapotba hozhatók. Ez a tapasztalat arra indította a honvé-

Az **O. A. G.** üvegtartályos permetezőről és porfuvóról kérjen azonnal díjtalan ismertetőt otrokotsi Adorján Géza, mechanikai laboratóriumatól, Bpest, Rákóczi-ut 40 Telefon: 33-86-42.

delmi minisztert, hogy a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben kiadott rendeletével honvédelmi szolgáltatásként történő igénybevétele esetére a térítés díját az olyan loért vagy öszvérért, amelynek legalább a két első lábán patkó van, az eddig érvényben volt térítésnél magasabb összegben állapítja meg, a patkolatlan loért vagy öszvérért, valamint a javításra szoruló fogatos járműért, hámszerszámért, illetve nyeregért járó térítési díjat pedig mérsékelje.

MUNKAKERESLET

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth-Lajos-tér 11.) nyilvántartása szerint az alábbi mezőgazdasági cselédek és munkások keresnek munkalehetőséget:

Horvátszidány községben még mindig nagyobb számú munkás van szerződés nélkül. Érdeklődők forduljanak a Sopron-vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez. — **Máramarosi közigazgatási kirendeltségi m. kir. gazdasági felügyelőség** jelentése szerint mintegy 200 munkás óhajtaná idénymunkára az anyaország területén elhelyezkedni. Ezenfelül még körülbelül 2-3000 munkás van aratószerződés nélkül. — **Mészáros Imre és mintegy 80 társa** (Heréd, Nógrád vm.) mezőgazdasági idénymunkásként óhajtanának elszerezni. Értesítést az alábbi címre kérnek: Mészáros Imre, Heréd, Rákóczi-ut 137. Nógrád vm. — **Nagy István** (Fél, Komárom vm.) tehenészgazda vagy magtárosi állást keres. Hosszabb gyakorlattal rendelkezik. — **Cséve Kálmán munkásgazda** (Magyarlak, up. Csörötnek, Vas vm.) nagyobb számú munkáscsoporttal elhelyezkedést keres.

Jutalmak a legjobb Pestmegyei selyemtenyésztőknek

Pest vármegye közjóléti szövetkezete nagyarányúan fejleszteni kívánja a vármegye selyemtenyésztését. Ezért az eperfaállomány fokozatos növelésére irányuló gondoskodáson kívül, már a most beköszöntő tenyészési évadra 1000 pengőt tűzött ki azoknak a vármegyebeli szorgalmas selyemtenyésztőknek a jutalmazására, akik a beigazoltan saját tenyésztesükből származó legtöbb és legjobb minőségű gubót fogják beszállítani. Az 1000 pengőből a következő jutalmak kerülnek kiosztásra: 1 drb 100 pengős, 1 drb 75 pengős, 8 drb 50 pengős és 17 drb 25 pengős jutalom.

GAZDAÉLET

A mezőgazdasági haladás legújabb vívmányai. A Magyar Gazdatisztek Országos Egyesülete a földművelésügyi miniszter támogatásával Fábér György szerkesztésében kiadta a nagy sikerrel lefolyt első Gazdatiszti Továbbképző Tanfolyam előadásorozatát. A leghivatottabb tudósok és gyakorlati szakemberek szólnak meg a több mint 300 oldalas kötetben s a közölt 38 értekezés felől a legidősebb mezőgazdasági kérdéseket, bemutatva a tudomány és a gyakorlat terén elért legújabb eredményeket. Nem száraz tudomány, hanem gyakorlati értékű előadások foglaltatnak a kiadványban, amely valóságos kincsesára a legfontosabb mezőgazdasági szakismereteknek. A helyes termelési és értékesítési politika, az ékenélküli talajművelés, a talajerőfenntartás újabb irányai, a haszonnal értékesíthető ipari növények termelése, az örökösztan gyakorlati hasznosítása, korszerű takarmányozás és takarmánykonzerválás, racionalizálási kérdések, üzemi tapasztalatok, stb. foglaltatnak az értékes kiadványban, amely a Magyar Gazdatisztek Országos Egyesületétől (Budapest, V., Arany János-utca 5.) rendelhető meg 6 pengős árban.

NITROGÉN NÉLKÜL NINCS NÖVÉNYI ÉLET!
Péti só 17%, Mészsalétrom 15.5%, Kénsavasammóniák 20.5%, Mésznitrogén 19-21% nitrogén tartalommal!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár RT.
Bpest, V., Nádor-u. 21. Telefon 1-285-99; 1-142-57.

GAZDATUDOMÁNY

A legelő jelentősége

A magas abrakárak a zöldmezőgazdálkodás jelentőségét fokozzák. Arra kell törekednünk, hogy legelővel és saját termésű zöldtakarmánnyal fedezzük állataink tápszükségletét.

A legeltetés az állattartásnak legtermészetesebb és leggazdaságosabb módja. A legelő változatos összetételű, izletes füve könnyen emészthető, teljesértékű fehérjékben, ásványi anyagokban és az életre fontos vitaminokban bővelkedik. Biztosítja nemcsak a kifejlődött állatok tápszükségletét, hanem igen előnyös hatással van a fiatal állatok fejlődésére is. A legeltetéssel karöltve járó mozgás elősegíti a növekedéskorú állatok csontozatának és izomzatának kifejlődését. Az étető napsugár a vérképző szerveket fokozott működésre serkenti, növeli a vörös vércsejtek számát és a vér haemoglobintartalmát, továbbá előnyös hatással van az idegrendszerre, a lélegző és az ivarszervek működésére. Újabb vizsgálatok megállapították, hogy a nap rövidhullámú sugarai a keringő vérben foglalt provitaminokat hatékony vitaminná változtatják, így az ásványi anyagok forgalmát szabályozó D-vitamint létesítenek, amely a csontbaj kifejlődését megakadályozza, illetőleg gyógyítja a beteg csontokat. A legeltetés és a vele kapcsolatosan a szabad, friss levegőn tartózkodás megakadályozza a szarvasmarhák veszedelmes betegségének: a gümőkórnak elterjedését. A legeltetés elsősorban a fiatal állatok felnevelésénél és a hosszidejű használatra szánt tenyészállatok tartásánál nélkülözhetetlen, de a többi állatot is célszerű legeltetni, mind egészségi okokból, mind pedig azért, hogy a tartási költségeket csökkentjük.

A legelő akkor képes rendeltetését betölteni, ha karbantartásáról és javításáról gondoskodunk. Kívánatos, hogy a legelőt ne össze-vissza járassuk, hanem szakaszokként legeltessük. Ajánlatos továbbá jó ivóvízről gondoskodni és árnyékos facsoportok ültetésével delettetésre alkalmas helyeket létesíteni.

A legelő állatok főleg a legyektől, a bogolyóktól szenvednek sokat. Ezeknek elűzésére jó szolgálatot tesznek a rőzséből készült légyseprők, melyek alatt a legyekkel belepelt állatok szívesen átáthúzódnak.

A legelő füve, amely májusban és júniusban a legértékesebb, az egy éven felüli csikók és növekedésmarhák tápszükségletét fedezi. Az egy éven aluli tarka borjúkkal azonban a legelő mellett naponta 1—1.5 kg abrakot is tanácsos etetni, hogy a növekedőképességet gazdaságosan ki lehessen használni. A kitünő és bőséges legelő ugyan a fejősteheneket 20 liter tejtermelésre is képesítheti, de a mi legelőinken a tehennel 5—6 liter tejtermelésen felül abrakot is célszerű etetni.

Ha az állatok a legelőn nem lakhatnak jól, akkor a hiányt elsősorban kaszált zöldtakarmánnyal célszerű pótolni.

Védekezés a paprika palántavészé ellen

A Szegedi Paprikatermelők Szövetsége a palántavésszel kapcsolatban felhívással fordult a paprikatermelő gazdákhöz.

A palántavész vagy szártövi fonnyadás évről-évre nagyobb mértékben lép fel a szegedi palántáskertekben, — mondja a felhívás. — A betegséget arról ismerhetjük fel, hogy a kikelt növényke szártöve a föld felett egy helyen cérnavékonyra keskenyedik, elbarnul, vagy elnyálkásodik, a palánta pedig — ezen a ponton tartása nem lévén — földre bukik, mintha valami rágórovar derékban átharapta volna a gyenge palántát. Kóralakban jelentkezik a baj,

majd foltokban tovább harapódzik.

A legolcsóbb és legbiztosabb védekezési mód a palántavész ellen a káliumhipermangános oldat. 100 liter vízhez 1 dekagramm káliumhipermanganátot adunk és ezzel az oldattal nemcsak a foltokat, hanem az egész palántagötyöt meglocsoljuk. Naponta csak egyszer, mindaddig ismétljük az öntözést, míg a palántavész jelentkezik. A káliumhipermanganátos oldattal való locsolás után nem kell tiszta vízzel lemosnunk a palántát. Ügyeljünk arra, hogy esős időben a káliumhipermanganátos oldattal való locsolás ne bőségesen történjen, hanem csak a legszükségesebb mennyiségű viz hozzáadásával.

A kukorica-csalamádé termelése

Még június végén is lehet vetni a siker reményében ezt az értékes takarmány-féjét s így bizonyára legtöbb helyen ezzel használják ki gazdáink földjeiknek azokat a mélyebben fekvő foltjait, melyek a tavasz folyamán talajvíz-állás vagy túl nedvesség miatt nem voltak bevetethetők.

A kukorica-csalamádénak különös jelentőséget nyújt egyrészt bőtermő (1 káholdon 200—300 mm) volta, másrészt izletessége, minek révén mindenféle füevő állat szívesen fogyasztja. Amennyit zölden feletetni nem tudunk, az besavanyitva télen igen hasznos takarmányul fog szolgálni.

Csalamádétermesztésre az a kukoricafajta legjobb, mely sok levelet,

sok fattyuhajtást nevel, mert az ilyenben sokkal több a tápanyag, mint a kevéslevelű és durvaszárú fajták csalamádéjában. Az eddigi tapasztalatok szerint legjobb fajta e szempontból a fehérgyöngy, mely sok fattyuhajtást növeszt és szára idősebb korában se fásodik el. Késői vetésnél jó szolgálatot tesznek még a fehérmagvu páduai (mindszentpusztai és lovászpatai) és a bélyei pignoletto.

Vetése előtt földjét lehetőleg lassuk el istállótrágyával. Különböző keveset terem. Bár egyes gazdák nyáron a széttergetett trágyára szórják vetőmagját s ezt a trágyával együtt szántják alá, 12—15 cm mélységre, jobb a trágyát külön alászántani s azután végezni vetőgéppel a vetést. A sorvetésnek előnye, hogy nyári szárazság idején a sorközöket megkapálhatjuk, amivel a termést, még szárazság esetén is, biztosíthatjuk. A kapálás lehetőségének érdekében a csalamádét 20—30 cm sortávra kell vetni. Így — a mag nagysága szerint — csak 50—90 kg vetőmag lesz szükséges 1 káholdra.

A csalamádét a vetés után fogsolni és könnyű hengerrel kell megjárítani. Jó megfogásoltatni földjét a kikelés után is, mert ez a fogsolás irtja a köztes gyomokat.

Ha a csalamádét zölden akarjuk feletetni, akkor cimerhányáskor kell kaszálnunk. Ha pedig be akarjuk savanyítani, akkor várjuk meg azt az időt, mikor már csöveket növeszt és ezek a tejesérés állapotában vannak.

Megtiltották az utaknak olajjal való portalanítását. A Budapesti Közlöny május 23-iki száma két iparügyi miniszteri rendeletet közöl. Az első rendelet az adómentes fűtőolaj kiszolgáltatásának korlátozásáról szól. Adómentes fűtőolajat ezentúl csak az ásványolajipari bizottság engedélyével szabad kiszolgáltatni. A második rendelet megtiltja az utaknak olajjal való portalanítását.

Vásári vonatok Szegedre. A MÁV igazgatósága közli, hogy június 2-án, a szegedi ipari vásár alkalmából Budapestről és Sarkadról Szegedre vásári vonatokat indít.

Lezuhant egy vitorlázó gép. Súlyos szerencsétlenség történt május 24-én a fővárosban, a külső Bécsi-úton, a Drasche-téglagyár mellett. Sárszegi Tibor 21 éves számvevőségi díjnok vitorlázó repülőgéppel eddig még ismeretlen okból közel husz méter magasságból lezuhant. A gép összetört, a szerencsétlenül járt fiatalembert a kihívott mentők súlyos agyrázkódással és belső sérülésekkel kórházba szállították.

Hetenként öt hustalan nap van Görögországban. A külföldi husbehozatal korlátozása céljából a görög kormány elhatározta, hogy az egész ország területén hetenként csak kétszer szabad húst fogyasztani.

Földesuzamlás pusztította el a pályatestet Tarackrasna környékén. A legutóbbi esőzések Tarackrasna környékén annyira megduzzasztották a hegyi folyókat, hogy néhány helyen kisebb földesuzamlás történt. Szerencsére emberéletben nem esett kár, de a földesuzamlás a tarackvölgyi erdei vasút pályáját egy szakaszon teljesen elpusztította.

Háromszázezer nőtlen férfi és hajadon él Magyarországon. Kovács Alajos ny. államtitkár szerint 300.000 a harminc éven felüli nőtlen férfiak száma Magyarországon. A 20—30 év közötti hajadonok száma 310.000, a 20—30 év közötti nőtlenek száma pedig 482.000.

Hagyományos pompával folyt le az országos urnapi körmenet

Május 23-án ünnepi keretek között folyt le a Várban az országos urnapi körmenet, amelyet Serédi Jusztinián hercegprímás vezetett.

A koronázó templom szentélyében foglalták el helyüket József és József Ferenc királyi hercegek és Angelo Rotta apostoli nuncius, míg a szentély padjaiban Keresztes-Fischer Ferenc, Bartha Károly, Vargha József, Radocsay László miniszterek ültek. Az óratoriumban vitéz nagybányai Horthy Miklósné, a kormányzó hitvese, Augusztia főhercegnő, Gabriella és Magdolna főhercegnők foglalták el helyeiket.

Pontban 9 órakor érkezett kíséretével a hercegprímás, majd Teleki Pál gróf, a Kormányzó Urat képviselő miniszterelnök. Ekkor kezdődött a szentmise, amely után megindult a hagyományos pompával a körmenet, amelyben az Oltáriszentséget a hercegprímás vitte.

Május 26-án napgyűrű volt látható.

Május 26-án, vasárnap délelőtt 11 és délután 1 óra között a nap körül két szírványos napgyűrű volt látható. Az érdekes jelenséget a körülbelül 6—7 km magasan lévő fátlyofelhők jégkristályait megtörő és többszörösen visszaverődő napfény idézte elő. A tűnemény neve napgyűrű. Hasonló jelenséget fátlyofelhők jelenléte alkalmával a hold körül gyakrabban figyelnek meg, bár a nap előtt ugyanannyiszor tűnik fel, de a nap erős fénye miatt ritkábban veszik észre.

Agyonverte a vadházasztársát. A Szeged melletti Somogyi-telepen, a 30. utca 235. számú házban május 24-én a szomszédok vérbefagyva, holtan találták Nagy Mihály földmives vadházasztársát, Árendás Máriát. Az áldozat fejét baltával verték szét. Félóra múlva már letartóztatták a gyilkost is, Nagy Mihályt. Elmondta, hogy előző este ittas állapotban tért haza s az asszony emiatt szemrehányást tett neki. Veszekedés közben az asszony kályhacsővel támadt rá, mire ő a konyhában levő baltával többször a fejére sújtott.

Kiesett a vonatból egy honvédőrmester. A Szombathelyről Nagykanizsa felé robbogó vonatból Gelse állomás közelében kiesett Marton János 44 éves honvédőrmester és koponyaalapú törést szenvedett. A nagykanizsai kórházba vitték, ahol rövid idő múlva meghalt.

Tizezer román pár él vadházaságban egyetlen megye területén. Egy román női egyesület megállapította, hogy Dolj-megye területén, amelynek székhelye Krajová, 10.257 pár él vadházaságban. Az egyesület most mozgalmat indított, hogy ezek a vadházaságban élők törvényes házasságot kössenek.

A Hegyközségi Szemle májusi száma közli a május 5-én lezajlott hegyközségi vezetői értekezletét, amelyen a hegyközségek Országos Szövetségének megalakulásához hozzájárul. A hegyközségek működéséről és feladatairól több hegyközségi vezető cikke jelent meg e számban, majd Kosinsky Viktor a szőlőművelésről, Csepreghy László a permeterőző fejeletről közölt szakcikket. A Hegyközségi Szemle szerkesztősége és kiadóhivatala, Budapest, IX., Üllői-ut 25., II. 14.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron!

Szigeti Nándor és Fia ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

HIREK

Falu végén barna kislány

Barna kislány lakik a faluvégén, Arra járok minden reggel és délben, Olykor-olykor kihajlik az ablakán, S piros rőzsát látok a két orcáján.

Az a kislány, barna kislány galambom, Hogy szerettem bele? Azt már nem tudom. Annyit tudok, hogy megélni nélküle Nem tudnék én e világéletembe.

BARTÓK ELEMÉR (Szepsi)

Zsindely Ferenc és Lukács Béla államtitkárok kitiüntetése. A Kormányzó Ur a miniszterelnök előterjesztésére Zsindely Ferenc miniszterelnökségi és vitéz Lukács Béla földművelésügyi államtitkárnak kiválóan értékes és eredményes szolgáltatásuk elismerésül a Magyar Érdemrend középkeresztjét a csillaggal adományozta.

Új tűzoltó-egyenruha. A magyar tűzoltóság mindezekig nem volt egységes egyenruhája. A belügyminiszter most a tűzoltóságok egyenruháját és rangjelzését egységesen állapította meg. Az új tűzoltó egyenruha korszerű és tűzoltói szolgálatnak teljesen megfelelő füstszűrő színű. A rangjelzés a vállpánton, illetve vállszalagon van. A hivatalos tűzoltóság vállpántjának színe piros, az önkéntes tűzoltóságé sötétkék, a kötelezett tűzoltóságé kávébarna, a vállalati (magán) tűzoltóságé fűzöld, a tüzendészeti felügyelői karé világoskék, a tűzoltószövetségeseké (tisztviselői) pedig bíborlila. A tisztí sapka tányérformájú, míg a legénység „Bocskay” sapkát visel.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

TALÁLJA KI!

BETŰ- ÉS SZÓREJTVÉNY

I kínai napszámós
K (i = a)

A levelezőlapra irt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkésve érkező megfejtéseket nem veszünk figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizető-fáborunk tagjai és előfizetési díjhátralékaik nincs. A Találja ki! eredményét a 25-ik számban közöljük. A 19-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

FAGYOSSZENTEK

Beérkezett huszonnyolc helyes megfejtés. Könyvjutalmat küldtünk: Szita József (Takarospusztai) és Varga Kálmán (Zalaegerszeg) előfizetőink címére.

SPORTHIREK

A labdarúgás nemzeti bajnokságának utolsó előtti fordulóján az élen álló Hungária és Újpest mérkőzése keltette a legnagyobb érdeklődést. Bármelyiknek a győzelme a biztos bajnokságot jelentette volna. Eldöntetlen küzdelemük pedig azt, hogy jobb gólarányával a Ferencváros az első helyre — eléjük — ugrik. A második eset következett be. A Ferencváros közben a Törekvés ellen 6:0-ás győzelemmel elérhetetlenre növelte a góllényét s szilárdan tartja az első helyen az elsőséget. Az elsőség kérdése azonban még mindig teljesen nyílt, mert egy mérkőzés még hátra van, s azon is fordulhatnak elő meglepetések. A bajnokság állása az utolsó előtti fordulón: 1—3. Ferencváros, Hungária, Újpest 37 p., 4. Szeged 33 p., 5. Kispest 32 p., 6. Törekvés 28 p., 7. Elektromos 27 p., 8. Gamma 26 p., 9. Haladás 22 p., 10. Szolnok 21 p., 11. Bocskai 21 p., 12. Taxi 14 p., 13. Kassa 13 p.

A Hősök emlékére kardvívóversenyt rendezett a MAC. A döntőben

LÉGOLTALMI

BESZERZÉSI FORRÁSOK

Köhler István
tűzoltószergyára

Gyár és iroda:

Budapest, X., Korponai-utca 21-20.

FLAMEX

hatóságilag engedélyezett

fa-lángmentesítő anyagra
kérjen ajánlatot.

„FLAMEX“ fa-, textil-impregnáló
és műszaki Kft.

Budapest, VI., Horn Ede-utca 5.
Telefon: 316-069.

Mindenfajta légoltalmi és ipari
kötszerek, orvosi műszerek,
segély-felszerelések

és a M. Kir. Országos Köz-
egészségügyi Intézet által felül-
vizsgált és engedélyezett

MENTŐSZERKENYEK

gyártónál:

Schoffola Ernő
gyáros és nagykereskedő

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 53.

Községek részére
szükséges összes
gázvédelmi felszerelések
Tűzoltó személyi és szakcikk, oktató
eszközök. Honi légvédelmi korszeti
falitábla stb. stb.

Szalay és Társa Rt.

lég- és gázvédelmi műszaki szaküzlet
Bpest, V., Alkotmány-u. 12. Tel. 111-715

vereség nélkül Gerevich Aladár győzött.

Az atlétikai versenyen Hires 1500 méteren 3 p. 57.4 mp-es időt ért el.

Az uszók ujoncversenyén a férfiaknál a Szegedi UE, nőknél az FTC szerepelt legeredményesebben.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Tojást mikor lehet vizesüvegbe eltenni és mennyi vizet kell hozzáadni a vizesüveghez? (G. M., Pestszentlőrinc.)
— **Felelet:** Bármikor el lehet tenni. A friss tojásokat „vizesüvegbe”, de legjobban a kétasszonynapközi (aug. 15—szept. 8.) tojásokat teszik el így tálra. A konzerváló szer egy rész jó vizesüvegből és 8—9 rész forralt, majd lehűtött vízből készül.

Kérdés: Lednyom mindentéle kukoricaháncsból való munkáért, szeretne falura menni és tanítani ezeket a munkákat. Hol kell jelentkeznie? (Gy. M., Veszprém.)
— **Felelet:** Jelentkezzen a veszprémi „Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége”-nél. (Vármegeyház.)

Kérdés: 1. Hol szerezhetném be és milyen áron az új kaszt, amelyet egy magyar alezredes talált fel? 2. Tavasz vélethől megmaradt 18 százalékos szuperfoszfát az ősi vetésig veszt-e az értékeből? 3. A múlt évből megmaradt rézgálic, ha száraz helyen volt, veszt-e az erejéből, ha igen, mennyit? (Gazdakör, Öregcsertő.)
— **Felelet:** 1. A Thomka-féle kasza kapható a kaszagyárban, Szentgottárdon, vagy a falalónál, Thomka Zoltán alezredesnél (Budapest, Eadrusz-utca 6.). 2. Ha száraz helyen (padláson) tartja a szuperfoszfátot, akkor nem veszít az őszig értékéből. 3. Ha kék színűt és kristályos szerkezetűt megtartotta, akkor nem vesztett hatóerejéből.

Kérdés: Hol értékesíthető a kamillatea? (T. G., Szombathely.)
— **Felelet:** A gyógynövény-gyűjtési feltételeket kérdése körül a Gyógynövény Központi Iroda, Budapest, V., Akadémia-u. 11.; az értékesítéssel a Kooperatív Magyar Kamillakiviteli Iroda, Budapest, IX., Lóay-utca 49., foglalkozik.

Kérdés: Hol szerezhető be magántanulása alkalmas német nyelvkönyv? (V. Gy., Cinkota.)
— **Felelet:** Bármely könyvkereskedésben, de ha megírja, milyen könyvet akar és beküldi a könyv árát és 30 fillér portót, mi is szívesen megküldjük.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Június 2., vasárnap. Budapest szfv. ok. és o. lóvásár. Tiszaföldvár ok. — **Június 3., hétfő.** Balassagyarmat oá. Baranyajenő oák. Budapest ok. Cigánd oák. Eger há. Hatvan oá. Kalocsa oá. Karcag oák. Kerekegyháza oák. Letenye oák. Mezőtúr oá. Nagydorog oák. Nyiregyháza o. lóvásár. Pécs oák. Sopron lóvásár. Szekes oák. Tab oák. Tiszaföldvár oák. Tolna oák. Vásárosnamény oák. — **Június 4., kedd.** Balassagyarmat ok. Budapest szfv. ok. Hőgyész há. kizárólag bonyhádi tájfajta szm. felh.-sal. Kalocsa ok. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Nagycsed oák. Nagykanizsa oák. Perkáta oák. Sóskut oá. Szikszó h. szm. és ló felh.-sal. Szil oák. Tevel oák. — **Június 5., szerda.** Biharnagybajom oák. Budapest szfv. ok. Gacsály oák. Hedrehely oák. Heves há. Kállósemmén há. Kaposvár oák. Kiskunhalas oák. Letkés oák. Mezőcsát oák. Miskolc hák. és há. a külön e célra épített istállóban. Sóskut ok. Szentantalfa oák. Tiszabercel oák. Vertescása oák. — **Június 6., csütörtök.** Árpás oák. Budapest szfv. ok. Csepreg oák. Gamás oák. Ibrány hák. Kiskunhalas oák. Mezőcsát oák. Miskolc há. külön e célra épített istállóban. Nagypécsegy oák. Ónod oák. Putnok oá. Tiszafüred há. Ujfehértó oák. — **Június 7., péntek.** Budapest ok. Buj h. se-felhajtással. Istváni oák. — **Június 8., szombat.** Budapest ok. Büssü oák. Cegléd oák. Csanádpalota oák. Nagycsákány oák. Szentgyörgyvölgy oák.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, VI. 2.:

8: Ébresztő, Szózat, hanglemezek. 8.25: A Szent Jobb fogadtatása Kassán. 8.45: Hírek. 10: Róm. kath. 11.15: Ev. istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Beszkiartzenekar. 13: Herczeg Ferenc a magyar könyvről. 14: Hanglemezek. 15: „A szarvasmarhák járványos elveté-
lése.” 2. „A magyar zöldmezőgazdálko-
dás legújabb vívmányai.” 15.45: Cigányzene. 16.30: „A magyar falu Mátyás korában.” 17: Hírek. 17.15: Táncczene. 18: Előadás. 18.30: Postászenekar. 19.15: Hírek. 19.25: Előadás. 19.55: Hangképek az utolsó bajnoksági mérkőzésről. 20.30: Cigányzene. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Táncczene. 23.20: Hang-
lemez.

HÉTFŐ, VI. 3.:

12.10: Zongora. 12.55: Ének. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákképlóra. 17.15: Előadás. 17.45: Hanglemezek. 18.10: Előadás. 18.45: Felolvasás. 19.25: Gitár. 19.45: Elbeszélés. 20.10: Ének. 20.35: Hangjáték. 21.15: Hanglemezek. 22.10: Gordonka. 22.40: Cigányzene.

KEDD, VI. 4.:

12.10: Hanglemezek. 12.55: Cigányzene. 16.15: Előadás. 17.15: Énekkar. 17.50: Párbeszéd előadás. 18.15: Szalonzene. 18.50: Hangfelvétel a könyvnapról. 19.30: Vizsgálóadás a Zeneművészeti Főiskoláról. 23.20: Cigányzene.

SZERDA, VI. 5.:

12.10: Táncczene. 13.30: Katonazene. 15.15: Az Állami Sorsjáték húzása. 16.15: Gyermekekdelután. 17.15: Hanglemez. 17.45: Katonai előadás. 18.10: Hegedű. 18.35: Közegészségügyi előadás. 19: Cigányzene. 20: Versck. 20.20: Hanglemez. 21.10 Zongora. 22.10: Táncclemezek. 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, VI. 6.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Ruszin műsor. 17.15: Elbeszélés. 17.45: Cigányzene. 18.45: Kertészeti tanácsadó. 19.30: A „Bánk bán” közvetítése az Operából. 20.35: Küllügyi negyedóra. 22: Hírek. 23.25: Hanglemezek.

PÉNTEK, VI. 7.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Rendőrzene-
kar. 16.15: Diákképlóra. 17.15: Előadás. 17.35: Ének. 18: és 18.45: Előadás. 19: Hanglemez. 19.25: Kétzongorás műsor. 19.45: Versek. 20.20: Hangversenyzenekar. 22.10: Szalonzene. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, VI. 8.:

12.10: Vakok énekkara. 12.55: Hegedű. 13.30: Hanglemezek. 16.20: Előadás. 17.15: Rádióposta. 17.45: Hanglemezek. 18: Losonci est. 19.25: Szalonzene. 20.10: „Sok hűhő Emmiért.” Vig hangjáték. 22.10: Cigányzene. 23.20: Táncclemezek.

Budapest II. Kedden, VI. 4-én 18.45 órakor és szombaton, VI. 8-án 19.25 órakor: Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszavidéki, felsőtiszai, duna-tiszaközi, fejmegyei, dunántúli és kislétföldi 77 kg-os 20.25, 78 kg-os 20.75, 79 kg-os 21.05, 80 kg-os 21.25. Rozs: pestvidéki 16.60—16.85, más származású 16.80—17.05. Sörörpa: kiváló 22.60—22.85, prima 21.60—21.85, sörörpa 20.60—20.85. **Takarmányárpa:** Ia 65—66 kg-ís 18.60—18.85, középminőségű 18.10—18.35. Zab: középminőségű 20.90—21.15. Kukorica: tiszántúli állomásról 22.90—23.10, egyéb állomásról 22.75—22.90.

Magpiac. Biborhere 95—107, szűszösbükköny 58—68, köles, fehér 42—46, vörös 39—41, csillagfürt, fehér, laposmagu 22.50—23, Viktória-borsó, sterilizált 57—61, expressz sterilizált 50—54, lencse, nagy, sterilizált 36—47, kicsi 23—26, közép 27—33, dunai szokványos 30.50—31.25, gömbölyű fűribab 33—35, uradalmi kék mák 163—168 P mm-ként.

Takarmány. Réti széna Ia 10—10.20, IIa 9.50, IIIa 6—7, muharszéna 9.70, lucernaszéna 12.10—12.20, rozsszalma 3.50—4.20 P mm-ként.

Tenyészmárhák és jármosókrök. Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (tarka) 530—650 kg-os 76—82, 500—580 kg-os 72—78, Ia belföldi jármosókrök és beállítani való tinó (fehér) 76—82, 1½ éves tiszó 70—75, 1½ éves tinó 70—75, fiatal, frissfejős tehén 85—95 fillér kg-ként.

Vágómarha. Bika, tarka Ia 79—94, IIa 67—78, IIIa 58—66, ökrök, magyar IIa 76—90, IIIa 46—51, tarka IIa 74—98, IIIa 46—60, tehén, magyar IIIa tarka Ia 83—100, kivételesen 106, IIa 66—87, IIIa 46—65, bivaly, magyar 40, nővendék 56—93, kicsontozni való 22—45 fillér kg-ként elősúlyban.

Ló. Csikó 100, igás kocsi (nehéz, nyugati fajta) 550—850, könnyű nyugati fajta 420—500, alárendelt minőségű 16 95—375, vágóló 60—430 P darabonként.

Sertés. Ia uradalmi 140—140%, IIa uradalmi 139—140, Ia szedett 133—136, IIa szedett 120—130, IIIa szedett 105—116, Ia öregsertés 118—128, IIa öregsertés 96—114, angol tükösertés 130—138, Ia angol sonkasüldő 120—135, IIa angol sonkasüldő 104—118 fillér különbséni elősúlyban.

Zsir és szalonna. Szalonna, olvasztani való 190, sózott 190—220, füstölt 220—260, háj, 204, tepertő 180—240, sertészsír, helybéli 198 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Tyúk 300—500, csirke, újdonság: 180—300, sütni való 280—400 fillér darabonként. **Leölt baromfi:** Tyúk 180—260, csirke, újdonság 500—600, csirke I. 450—460, II. 300—420, ruca hizott 200—260, lud hizott 180—260, libamáj nagy 600—1000, kicsi 400—600 fillér kg-ként. Teatojás 10 darabig 9—12, főzötojás 8—9, apró 8—10 fillér darabonként.

Libamáj. I-rendű (450—500 g közötti) 620, II-rendű (300—450 g közötti) 470, III-rendű (300 g alatti) 270 fillér kg-ként. Alacsonyabb áron libamáj nem vásárolható.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefőltözött tej 10—12, aludttej 80, tejszín 220—240, tejföl 130 fillér literenként. Centrifugált vaj 300—440, főzővaj 320—360, tehénturó sovány 70—80, juhturó 200—260, kevert turó 160—200, juhsajt 240—260, trappista 240—280 fillér kg-ként.

Juhgomolya. Az OMTK a kellően érett és szikkadt, teljes juhtejből készült juhgomolya kg-jaért, helyt Budapest-Kelenföld pályaudvar, vagy helyt Budapest-Józsefváros pályaudvar, május 27-től 150 fillért fizet a termelőnek.

Szesz. A szeszgyedáruságnál az összes szeszfeleslegnek forgalmai élénk, az irányzat és az árak változatosnak.

Zöldség: Sárgarépa 32—70, petrezselyem 270—400, kevert zöldség 180—240, zeller 120—200, kalarábé 16—44 (db-ja), karfiol 200—280, vöröshagyma makói 18—24, fokhagyma 26—40, fejessaláta 6—28, torna 60—160, burgonya fojtott 20—22, Gullbaba 14, őszirózsza 14, nyári rózsza 15, Ella 12—13, tömött csiperkegomba 220—300, mezei csiperke 200—260, szegfűgomba 200—280, uborka, újdonság 160—240, zöldpaprika, apró hegyes, újd. 12—40 db-ja, nagy, tölteni való 24—80 db-ja, tök, főző újd. 400—500, zöldborsó, hüvelyes újd. 130—184, spárga, vastag szálú 120—200, közepesű 60—140, vékony 50—70, sóska 44—72, paraj, tisztított 40—72 fillér kg-ként. Hónaposretek csomónként 6—20 fillér.

Gyümölcs: Alma 100—240, aszalt-szilva 100—150, szilvaiz 80—120, gyümölcsíz 120—240, dió, keményhéjú 140—144, dióbél 360—440, mogyoróbél 300—400, héjazott mandula 400—640 fillér kg-ként.

Halpiac: Harscsa, nagyság szerint 280—500, csuka 240—360, ponty 180—260, kárász 140—180, compó 140—180 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb: Paprika, édesnemes 440—560, félédes 400—480, rózsza 320—360, mák, kék 170—200, pergetett méz 200, kőmennyő 360—500, háziszappan, szín 100—120, közönséges 80—96 fillér kg-ként.

Gyümölcsipálka. Törkölypálka 4.80—4.90, a seprópálka 4.80—4.90, a szilvórium 5.20—5.30, a barackpálka, minőség szerint 7—7.50, a borpárlat magafoku 6.70—6.80, alacsonyfoku 6.40—6.50, avinálási célokra 3.70—3.80 pengőig terjedő áron kelt el 10.000 literfokonként III. táblázat szerint + 4% forgalmi adó.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.